

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

22 (159)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
26 листопада '21

Запали Свічку пам'яті

Щороку у четверту суботу листопада в Україні вшановують пам'ять мільйонів жертв голодоморів. У ХХ столітті українці пережили їх тричі: 1921 – 1923, 1932 – 1933 і 1946 – 1947 роках. Наймасштабніший із них був у 1932 – 1933 роках. Саме його нині називають геноцидом українського народу, здійсненим сталінським режимом. Жертвами цього голодомору в Україні стали щонайменше 3,9 мільйона людей.

Нинішнього року День пам'яті жертв голодомору припадає на 27 листопада. Також цього дня відзначатимуться 100-ті роковини від початку масового штучного голоду 1921 – 1923 років в Україні і 75-ті роковини від початку масового штучного голоду 1946 – 1947 років в Україні.

За традицією, в День пам'яті жертв голодомору українці покладають квіти до пам'ятних знаків та проводять мітинги-реквієми, а також о 16.00 запалюють Свічку пам'яті, яку залишають на підвіконні в пам'ять про мільйони замучених голодом.

Ознайомилися з життям громади

Катеринівську територіальну громаду відвідали членкині депутатської групи «Рівні можливості» Кропивницької районної ради.

Вони побували в лікарській амбулаторії, де створені всі умови для якісного надання

первинної медичної допомоги, та ліцеї «Нова школа». Сільський голова Тетяна Пучка розповіла гостям, чим живе сьогодні Катеринівська громада, які проблеми розв'язує та про перспективи подальшого розвитку.

Оновлено їдальню

У Могутненському навчально-виховному комплексі закінчено ремонт харчоблоку. Поштукатурено та пофарбовано стіни, встановлено електричне опалення замість пічного, замінено світильники тощо. Днями сюди надійде нове обладнання та меблі. Кошти на все це виділили депутати Катеринівської сільської ради.

За словами директорки закладу освіти Зої Красіліч, оновлення їдальні допоможе забезпечити дотримання санітарних вимог та норм харчування дітей.

Ремонтні роботи виконали працівники комунального підприємства «Обрій». Серед них – Ірина Чудік, Станіслав Ткаченко, Юрій Радченко та Володимир Хоровець, яких ви бачите на знімках.

Як і повинно бути в дитячому закладі

Коли заходиш до закладу дошкільної освіти «Сонечко» в Катеринівці, відразу відчуваєш подих затишності. Тут чисто, світло й тепло. Зрозуміло, що затишність не виникла сама собою, що її створювали роками.

– Про нас ніколи не забувало рудоуправління, – каже директорка Наталія Титова. – Завжди допомагало: робило ремонти, купувало посуд, іграшки, торік встановило електричне опалення на випадок, якщо десь прорве трубу, провело інтернет тощо.

Велику увагу «Сонечку» приділяє Катеринівська сільська рада. Наталя Йосипівна задоволена, що торік за кошти громади було утеплено стіни, нинішнього року – перекрито дах, пофарбовано приміщення зовні, і тепер воно асоціюється в уяві дітей з казковим будиночком.

– І нам, і нашим вихованцям приємно тут перебувати, – додає директорка.

Так і повинно бути, коли йдеться про дитячий заклад.

А ще постійно зміцнюється матеріальна база «Сонечка». Наприклад, нинішнього року вона поповнилася комп'ютером, мультимедійною дошкою для навчання вихованців молодшої групи.

Я навідався в дитсадок, коли будівельники закінчували зовнішні опоряджувальні роботи та утеплювали фундамент. Тепер тут буде ще затишніше.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Володимир Кухта: Ми готові брати участь у підготовці фахівців

Сучасна тенденція в освіті – захоплення гуманітарними спеціальностями. Не випадково на ринку праці відчувається дефіцит фахівців технічного спрямування. Знайти кваліфікованого зварювальника, механіка, машиніста екскаватора чи іншої важкої техніки – проблема. То що ж робити? Чекати поки у «верхах» запропонують якусь програму?

Поговорити на цю тему погодився генеральний директор АТ «Кіровоградське рудоуправління» Володимир Кухта, який очолює підприємство більше тридцяти років.

– *Володимире Валентиновичу, ви працювали при плановій системі управління економікою, тепер ринкові відносини домінують. Враховуючи досвід, скажіть, змінилися вимоги до працівників, зокрема, на вашому підприємстві?*

– Тридцять років тому на наших зборах, на планерках обов'язково заходила мова про запчастини, бо через їх брак все зупинялося. Ми не говорили про виконання вод'ями чи машиністами норм. Була чистої води зрівнялівка, яка не спонукала працювати ефективніше. І тільки років двадцять тому, коли зникло

питання запчастин, почали звертати увагу на реальний внесок кожного працівника. Технічні засоби дозволяють контролювати, хто й скільки зробив.

Закінчення на стор. 2

Скільки святкуватимемо

У грудні українці матимуть дев'ять офіційних вихідних днів та 22 робочих. Один із вихідних є додатковим, передбаченим календарем державних свят. Причому одного з вікендів буде три вихідних дні поспіль. Так,

25 грудня відзначається Різдво Христове за григоріанським календарем. Нинішнього року воно припадає на суботу, тому понеділок, 27 грудня, згідно зі статтею 73 Кодексу законів про працю України, буде неробочим.

Володимир Кухта: Ми готові брати участь у підготовці фахівців

Закінчення. Початок на стор. 1

– Тобто сьогодні вже не сховася за спину товариші?

– Так. Тому поступово й відсіялися ті, за ким ми не жалкуємо. Вони були «чужорідним тілом», не старалися зробити і краще, і більше, хоч винагорода за труд у нас одна з найвищих в регіоні. Зараз у кар'єрі склався дуже гарний колектив. В деяких питаннях експлуатації машин наші водії не поступаються спеціалістам фірм, що обслуговують нашу важку техніку. Це свідчить про їхню високу кваліфікацію. Зрозуміло, що молоді працівники ще не мають того досвіду, що його мають старші, але в них є головне – бажання працювати. Дехто з них уже встиг побувати на заробітках і в Польщі, і в Росії, і вони побачили, порівняли й кажуть: краще ми тут працюватимемо й зароблятимемо такі ж гроші, ніж десь поневірятимемося.

Кваліфікація працівників – дуже важлива річ сьогодні, коли ми отримуємо сучасні машини. Наприклад, у всі часи вузли і агрегати змащувалися вручну. На це щодня витрачалося чимало часу. І ось ми отримуємо самоскид з автоматичним змащуванням. Не всі поставилися до цього серйозно, ну й почали це робити по-старому. Довелося наполягти на чіткому виконанні інструкції, яка передбачає використання одноразових серветок, а не ганчірок, на яких можуть залишатися і пісок, і пил. При автоматичному змащуванні треба тільки раз на тиждень заповнити ємкість мастилом і слідкувати за показаннями приладів. Культура виробництва сьогодні інша й працювати по старинці не вдається – надто дорого обходиться це підприємству та й самому працівнику.

– Яким, на вашу думку, має бути ідеальний працівник?

– Ідеальних працівників не буває. Але як на мене, найперше – він повинен бути патріотом свого підприємства. Коли людина любить своє підприємство й пишається тим, що працює на ньому, вона виконає завдання, що ставиться перед нею. На сьогодні ми вже наблизились саме до такого рівня свідомості, тому наші праців-

ники легко орієнтуються в гірничих питаннях – якими мають бути уступи, кути нахилів тощо. Нікого не доводиться підганяти, і як підсумок – ми вже досягли максимальної інтенсивності праці, хоч резерви здається, ще є. Наприклад, подумати, як звести до мінімуму тривалість перезмін.

– Патріотизм – перше, а що друге?
– Кваліфікація, про яку я вже говорив.

Ми її теж серйозно підтягнули. Я був приємно здивований, коли механіки з обслуговуючої фірми розповідали нашим водіям про особливості експлуатації машин, а ті ставили запитання, на які механіки не могли відповісти, обіцяли повідомити додатково.

– Тобто сьогодні недостатньо вміти крутити кермо?

– Треба постійно вчитися. Сьогодні механік підключається до бортового комп'ютера самоскида, щоб виявити несправності й поломки, а невдовзі ми приїдемо, мабуть, до того, що водій під час перезміни сам робитиме це через свій смартфон. Техніка дуже швидко вдосконалюється. Днями пригадалося, як ще студентом узимку вперше сів у МАЗ – була така машина – в одному з кар'єрів. На водіїві – шапка-ушанка, куфайка, вальняки. Дивлюся під ноги, а там, де важіль перемикає швидкостей, – землю видно. Ніхто тоді й припустити не міг, що в самоскиді має бути півка і кондиціонер. Інша річ – сьогоднішня техніка. Наші водії цієї пори в кабінах сидять у футболках з короткими рукавами.

– Володимире Валентиновичу, ви ж не берете в кар'єр людину, яка нічого не вміє?

– Коли є гостра потреба, то беремо і вчимо. Це може видатися нереальним, але, скажімо, сьогодні ніхто не готує машиністів екскаваторів. Майже всі машиністи ще вчора не мали ніякої кваліфікації. Ми їх брали і навчали: давали теорію, практику. Тепер вони вже самі вчать інших.

– Припустимо, випускник нашого ліцею захоче по закінченні навчання працювати в кар'єрі. Що йому робити?

– Почну з того, що ми були б раді, якби нинішнє реформування освіти хоча б трохи повернулося в наш бік. Ми навіть готові підключитися, створити необхідну навчальну базу, закупити обладнання, щоб хлопці здобували технічні знання. Потреба в цьому є. Нині в нас багато водіїв самоскидів передпенсійного та пенсійного віку, і їм потрібна буде зміна. Оскільки нарощуємо обсяги видобутку, змушені запрошувати водіїв звідкись, а чому це не повинні бути місцеві хлопці? Скажу більше. Я за те, щоб випускники нашого ліцею разом із дипломом про середню освіту отримували свідоцтво про спеціальність, з якою б вони стартували в самостійне життя. Це ж ненормально, коли дитина вчиться десять-одинадцять років, а потім змушена починати з нуля.

Про те, що робити випускнику, який мріє в нас працювати. Раджу вже сьогодні звернутися в наш відділ кадрів. Може гарантувати: навчимо й роботою забезпечимо на багато років. До того ж нам потрібні не тільки водії самоскидів і машиністи екскаваторів, нам потрібні й працівники інших спеціальностей. І ще. Наш колектив – це велика дружна сім'я. Тут ніхто тебе не обмане, тут тобі допоможуть, підкажуть.

Валерій М'ЯТОВИЧ

Про оздоровлення дітей у нинішньому році

Нинішнього літа в рамках Програми оздоровлення та відпочинку дітей в 2020-2021 роках, затвердженій Катеринівською сільською радою, в таборах відпочинку побували дев'ятнадцять юних жителів громади. При відборі перевага надавалася дітям сімей загиблих захисників України, учасників АТО, дітям з багатодітних та малозабезпечених сімей, а також тим, що за станом здоров'я перебувають на диспансерному обліку.

Оздоровлення відбувалось в обласних дитячих закладах оздоровлення і відпочинку та за межами області, а саме: в державному підприємстві України «Міжнародний дитячий центр Артек» (Київ) – 4 дітей, державному підприємстві «Український дитячий центр «Молода гвардія» (Одеса) – 4 дітей, дитячий оздоровчий табір «Соколята» (Хирів, Львівська область)

– 2 дітей, ТОВ «КО «Перлина Чорномор'я» (Одеська область) – 1 дитина, «Бригантина» (сміт Новоархангельськ) – 6 дітей, «Дружба» (с. Войнівка, Олександрійський район) – 2 дітей.

Діти брали участь у виховних, патріотичних, оздоровчих, розважально-ігрових програмах, спортивних змаганнях, всеукраїнських фестивалів, набували досвіду громадської діяльності

та спілкування з однолітками з різних адміністративно-територіальних одиниць України.

Путівки до ДП МДЦ «Артек» та ДП УДЦ «Молода гвардія», придбані за рахунок бюджетних коштів, надавалися безоплатно або із частковою оплатою батьками або особами, які їх замінюють, за попередньо визначеним Міністерством соціальної політики України розподілом.

На оздоровлення дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, влітку нинішнього року з бюджетів усіх рівнів було виділено 230 тисяч гривень, у тому числі з бюджету сільської ради – 46,2 тисячі гривень.

Для взяття на облік дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, запрошуємо батьків дітей пільгових категорій або ж осіб, що їх замінюють, надати Службі у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення Катеринівської сільської ради такі документи: заяву встановленого зразка від батьків або осіб, що їх замінюють, копію документу, що посвідчує особу дитини, копію документу, що підтверджує належність дитини до зазначених пільгових категорій, згоду на обробку персональних даних дитини.

Світлана ЧЕРНЕНКО,
начальник служби у справах дітей Катеринівської сільської ради

Свинство ще живе

Це не про те свинство, що рожкає й увесь час намагається щось рити своїм писком. Це про людей, які дозволяють собі за-

тріб і посадки, скидають у балки й ставки. На знімку зафіксовано наслідки такого свинського ставлення до природи на полі, що не-

бруднувати довкілля побутовими відходами. Вони не переймаються ні шкодою, якої завдають природі, ні тим, що позбавляють майбутні покоління нормальних умов існування.

Як правило, під покривом ночі вони вивозять різний непо-

подалик Обознівки. Серед сміття – целофанові пакети та пластикові пляшки, які не розкладаються природним шляхом.

Цікаво дізнатися в того, хто це зробив, чи не керувався він сумнівним принципом «Після нас – хоч потоп»? Схоже, що ним.

Увага! небезпечні іграшки!

В Україні заборонили постачання та продаж пластикових музичних іграшок у вигляді робота на колесах і ведмедика-невалайки. Причина – допустима частка свинцю в таких іграшках перевищена в 164 рази. Про це повідомляє Держпродспоживслужба. Іграшки-невалайки і музичні роботи на колесах вироблені в Китаї. Вони не відповідають вимогам за показниками екологічної та хімічної безпеки, – зазначається в повідомленні відомства. Іграшки, у яких вміст свинцю перевищує встановлену норму, можуть призвести до анемії, порушення функцій нирок та опорно-рухового апарату. Серед симптомів – головний біль і запаморочення.

Є люди, які не можуть, щоб нічого не робити. Навіть коли вже перебувають на пенсії. Микола Коваленко, житель Володимирівки, – один з них.

– Жінка каже, щоб сидів удома, а мені треба щось робити, тому й шукаю, хто може запропонувати якусь роботу.

Він може все.

– Коли переїхав до Володимирівки, – розповідає, – керівник відділку сказав іти на тракторну бригаду й приймати бульдозер. Я на бульдозері робив у Казахстані... Ну, прийшов до бригадира тракторної бригади, кажу, чого мене прислали, а він: «В нас трактористів вистачає. Самі впорамось». Якщо так, то й так. Розвернувся та й пішов на ферму на вила. Що означає «на вила»? Корми худобі возити, а вила – твій основний інструмент. Ще раз пропонували сідати на бульдозер, то я відповів, що мені й на фермі добре. Платили нам тоді непогано. Працював фуражиром, аж поки колгосп не розпався.

Микола Єпіфанович гордиться роботою на фермі. На запитання, чи важко було, відповідає по-філософськи: коло землі й худоби легко не буває. Тепло згадує тих, з ким випало працювати. Каже, більшість з них були доброзичливі й роботящі.

– Де тільки й сили в людей бралися, – продовжує й наводить такий приклад: – Після дойки молока треба було здавати. Чоловік однієї доярки взяв бідон на плече та й поніс. Катя Відюкова не могла так само завдати бідон собі на плече, то підняла його спочатку на ясла, потім підставила плече й понесла на молокопункт. Хтось сказав: «Диви, яка сильна баба!» А вона ж невеличка була, важила може трохи більше, ніж той півцентнерний бідон. Вона й зараз така ж завзята, хоч уже розміняла дев'ятих десятків.

Микола Єпіфанович зізнається, що працював не тільки фуражиром. Траплялося, виконував обов'язки завідувача ферми й доярок підміняв, бо вмів корів доїти.

– Бувало, дівчата просили допомогти, і я допомагав. Коли підміняв котрусь із них, надював молока більше, ніж вона. Своїй жінці теж допомагав: вона пів групи видоїть, і я пів групи. Потім по корми їхав.

Він не цурався ніякої роботи.

– Це коли в Аджамці жив, – розповідає далі, – один чоловік попросив глину на стелі нової хати розкидати. Питаю, хто

подаватиме. Відповідає: екскаватор. Я думаю, що зі мною ще хтось буде робити, бо хата чималенька – дванадцять на дванадцять. Ніхто не прийшов і я сам глину розніс по всьому перекриттю й змазав. Потім хазяїн сказав мені жартома: «Бачив усяких дурнів, а такого бачу вперше». Коли дійшло до розрахунку, він заявляє, що немає чим розрахуватися. Запитує, чи не взяв би я в нього корову. Довелося брати корову. Віддав її сестрі, а коли переїздив до Володимирівки, забрав із собою.

придивлявся, як вони мурують, і одного разу кажу виконробові: «Давайте, я буду мурувати». Запитує: «А ти зумієш?» Відповідаю: «Зумію». З першого разу не вийшло, довелося трохи розбирати прогін між вікнами, а за другим разом було вже так, як треба. Виконроб похвалив: «Швидко ти, хлопче, навчився».

Його кличуть, коли безвихідна ситуація, бо знають, що має чоловік практичний розум.

– Перестриває мене одна жінка: «Колю,

– Я дуже їсти хотів і одного разу вкрав у сусіда сім крашанок. Він викликав міліцію, й мене підвезли на три роки в спецшколу, а там дуже знущалися над дітьми, і я часто втівав. Мене ловили й повертали назад. Одного разу мені пощастило більше. Була зима, мороз, снігу – не пройти. Я опинився біля вуглерозрізу «Байдаківський», що неподалік Олександрії. Мабуть, замерз би, якби не шахтарі. Вони їхали автобусом зі зміни. Побачили мене, зупинилися та й питають, куди йду.

Чоловік, який може все

У Володимирівці його знають як майстра на всі руки. Багатьом допоміг будуватися. Ось як навчився цьому ремеслу.

– Коли повернувся з Казахстану в Аджамку, трохи жив у сестри. Саме тоді почали там велику школу будувати. Потрібна була робоча сила, ну я й кажу сестрі: «Піду школу будувати», а вона: «Хіба ти вмієш?». «Навчуся», – відповів. Спочатку розчин і цеглу підносив хлопцям,

що робити – стіна хати тріснула?» Пішов, подивився. Кажу зятеві тієї жінки, що треба фундамент зміцнити там, де з'явилася тріщина. Викопали яму, накидали каміння і рідким розчином залили. Хата й досі стоїть.

Найтяжчі спогади в Миколи Єпіфановича про дитинство. Батьків не було, тож сам собі дорогу пробивав. Пролягла вона й через дитячу колонію. Розповідає:

Відповідаю: «До секретаря райкому». Я вже знав, що цього чоловіка начальство спецшколи боїться. Кажуть: «Сідай, ми тебе підвеземо до нього». В Олександрії зупинилися біля одного будинку. «Іди, – показали на той будинок, – там тобі допоможуть». Заходжу. Сидить за столом такий здоровий дядько, кулаки в нього більші, ніж в мене голова. Як побачив мене напівроздягненого, то аж побілів. А тоді питає, чого я прийшов. «Хочу в дитбудинок. Назад у спецшколу не хочу, бо там обіжають». Він викликав начальника дитбудинку, наказав забрати мене, нагодувати, помити, покласти спати, а завтра в школу відправити. Так я в дитбудинку опинився. Школу закінчив, вивчився на бульдозериста, потім в армії служив.

Він на пенсії, але без роботи не сидить. Комусь стару деревину спилляє й на дрова порубає, комусь – щось відремонтує.

– А чого його сидіти, склавши руки? – додає.

З дружиною тримають кілька городів. Вирощують картоплю і всяку городину для себе, ще й людям роздають, зокрема тим, в кого дітей багато.

Але ця розповідь про Миколу Єпіфановича буде неповною, якщо не згадати ось таку деталь. Не з його вини, і це люди знають, не склалося в нього життя з попередніми двома жінками. До нерідних дітей ставився, як до своїх, але його не розуміли. Сьогодні має третю дружину. Допомагає їй доглядати дорослу дочку-інваліда. Ну й все робить по господарству. Каже, що він і їсти може зварити. Для нього немає нічого неможливого...

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Звучало поетичне слово

Десятого листопада з нагоди Дня української писемності та мови відбулася зустріч учнів ліцею «Нова школа» Катеринівської сільської ради із поетесою і літературознавицею Надією Гармазій. Її ініціював відділ освіти, культури, спорту, туризму, охорони культурної спадщини Катеринівської сільської ради.

На прохання керівництва ліцею гостя провела тренінг розвитку фантазії та активізації креативного мислення, у межах якого старшокласники змогли не тільки виявити власну творчу індивідуальність, а й переконатися, що кожен із нас є унікальним і самобутнім.

– Не соромтеся бути собою і знайомити світ із власними творами! Бо найбільшою помилкою всіх майбутніх

геніїв була думка, що їхні ідеї не варті уваги. Кожен із вас – особистість, а тому має свій неповторний світ, – наголосила письменниця.

На її думку, подібні тренінги корисні ще й тим, що допомагають поліпшити міжособистісне спілкування, адже елементи творчих методик можна використовувати як терапію словом. Цю практику Надія Гармазій застосовує у роботі зі слухачами секції «Літературна творчість» Кіровоградської Малої академії наук, якою керує з 2012 року.

У другій частині зустрічі тренінг плавно перейшов у невимушене поетичне спілкування з письменницею. Ліцеїсти дізналися, що вона є авторкою таких поетичних книг: «Готика» (2005), «Приручена лиса» (2008), «Попелище для феніксів» (2017). Також поетеса зачитала присутнім твори зі своїх книг, а учні під-

тримали розмову декламацією власних віршів, що свідчить про інтерес молодого покоління до сучасної поезії й потребу молоді у творчому самовираженні.

– Ви – чудові! І я дуже радію, що в цей непростий карантинний час ми разом відзначаємо День української писемності та мови, – сказала Надія Гармазій, відповідаючи на запитання присутніх. – Для мене це дуже символічно, адже не тільки я читаю вам свої твори, але й ви знайомите мене зі своїми творчими здобутками. Можливо, саме сьогодні, під час нашого діалогу, зароджуються ідеї, що в подальшому спалахнуть у ваших творах.

Гостя наголосила на важливості бути собою у слові й подарувала учням свою поетичну збірку на знак творчої дружби.

УКРПОШТА МАЄ ПРАЦЮВАТИ КРАЩЕ

Осикувате – не найвіддаленіше село Катеринівської територіальної громади, але його жителі почувалися трохи відірваними від «цивілізації». Вже неодноразово газета повідомляла про незручності, що виникають через відсутність тут надійного інтернет-зв'язку. Наприклад, щоб слухати онлайн-уроки в період карантину, учні змушені за будь-якої погоди шукати місце, де той зв'язок доступний.

Є претензії в жителів Осикуватого й до Укрпошти – занадто часто стаються збої в роботі її низових ланок.

– Поштова машина мала приїхати в четвер, люди зійшлися, ждали-ждали, намерзлися та й розійшлися, – покаржилася при зустрічі пенсіонерка Марія Іванівна Протасова. – Попереднього разу оператор не приїхав, а без нього ніхто ж пенсію не видасть, комунальні не прийме. Хоча б повідомили, чи буде машина наступного разу, щоб люди не хвилювалися.

Марія Іванівна з чоловіком Григорієм Михайловичем (на фото) люблять читати пресу, тому отримують аж три газети, що для нинішніх часів – рідкість. Тепер вони сумніваються, чи варто передплатувати газети на наступний рік, якщо доставляють їх із значним запізненням.

– Нам дали два телефони, куди можна дзвонити, коли виникають якісь питання, то по одному з них ніхто не відповідає, а по іншому жінка сказала, що вже розраховалася, – додала Марія Іванівна.

Хто може зарадити цій біді жителів Осикуватого? Керівництво Укрпошти? Але ж воно далеко. Телефоную в Кіровоградську обласну дирекцію. Там радять надіслати скарги письмово (що не дешево для пенсіонерів) або ж телефонувати на «гарячу лінію» за телефоном **0800 300 545**. Остання пропозиція, мабуть, краща.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

